

2020

6+

Нюр

ISSN 0207 – 6543

Уллу Хорламны 75 - жыллыгына

Уллу Ата журт урушну аулакъалында миллетибизни жашлары бла кызылары, кеслерин аямагъанлай, киши аркъасына букъмагъанлай, жигитлеча сермешгендиле.

1941 жылда урушну ал кюнлеринден окъуна, асламысы кеслерини ыразылыкълары бла фронтха кетедиле.

Къызыл Аскерни санында 1000 жазыучу болгъанды. Аладан 471 сермешледе жан бергендиле.

Бизни жазыучуларыбыздан 12-си жау бла сермешледе къолларындан къаламларын да кетермегенлей кю-решгендиле.

Белгилисича, жүреклени къозгъагъан, игиликте ийнандыргъан назмула, хапарла ол жыллада бегирек керек болгъандыла.

Къули Къайсынны урушха къажу поэзиясы мингле бла солдатланы кёллендиргенди. Блокадалы Ленинградчыла уа аны назмуларын радио бла эшитирге сакълап тургъандыла.

Аллай бир кючлю эди аны сёзю.

Жазыучу **Маммеланы Ибрагим** маршал Г.К.Жуковну къоркъуусузлугъуна жууаплы бронетранспортёрланы энчи ротасына башчылыкъ этгенди. **Къулийланы Хажи-Мусса**, ал кюнюнден башлап, Ленинградны блокададан эркин этген сермешлеге къатышханды.

Гыттыуланы Максим Малая Земля деген жерде урушханды. Аскерден жаланда 1946 жылда эркин болгъанды.

Отарланы Керим, броню бола тургъанлай, кеси ыразылыгы бла кетгенди фронтха. 1943 жылда ауур жаралы болгъанды. Аны Ата журтха соймекликни ачыкълагъан назмулары кёз жашланы келтиредди.

Къули Къайсын, урушну Заполяръеден башлап, Ленинград тийрелеринде къазауатлагъа къатышып, Москваны, Орёлну, Ростовну, Украинаны, Къырымны, Прибалтиканы

азатлагъанды. Аны урушха къажу назмулары «Сын отечества», «Правда», «Красная Звезда», газетледе эм журналлада басмалангандыла. Белгили поэтле назмуларын орус тилге кёчюрюп радио бла окъугъанлай тургъандыла. **Гуртуланы Берт, Макытланы Сафар, Залийханланы Жанакъаит, Будайланы Азрет** урушну бошалырына хар бири кесича къошумчулукъ этгендиле.

Ала, урушну жылларында Хорламгъа ийнаныуну кючлегендиле.

САБАНЧЫЛАНЫ Арпа

Къарылгъашчыкъ уя ишлейди

Къарылгъашчыкъ блиндажымы ичинде –
Чырдыда, ашыкъмай, уя ишлейди.
Сукъланып къарайма аны ишине,
Жюрег а: «Жаз башы, жаз башы!» – дейди.

Жыр тюшдю чыпчыкъланы эслерине.
Жаунчукъ да бюрке, кёк кюкюрейди.
Жангы кырдыкланы ийислерине
Жюрек: «Ах, жаз башы, жаз башы!» – дейди.

Билмей тургъанлай, душманны топ огъу
Тийип, топуракъны ёрге сюейди.
Ол жерге тюшеди, шош бузча агъып.
Жюрек: «Ах, жаралы жаз башы!» – дейди.

Сырт артындан жууаплайдыла топла,
Жер а ауур ынычхайды, титирейди.
«Даулашып» башлайдыла пулемётла.
Жюрек: «Ах, жарлы жаз башы!» – дейди.

Топ тауушла бираз сабыр болсала,
Тийрени бир ауур шошлукъ бийлейди.
Жюрег´ а, таукелликге махтау сала:
«Хорлам жаз башын да кёрюбюз!» – дейди.

АЛТУУЛАНЫ Таулан

ЭЛДАРЧЫКЪ

* * *

Жанкъозчукъму чыкъгъанды,
Сууукъ кышны ашыра?
Балличикми чакъгъанды,
«Жаз башы!» – деп ышара?

Кюн таякъчыкъгъа ушап,
Кёрюннгенди бир кыызчыкъ.
Гюлчюгю бла ушакъ
Этерденди бир азчыкъ.

Элдарчыкъ иги жашчыкъ!
Элдарчыкъ жигит жашчыкъ!
Ачыуланганчыгъында
Тюе билген къашчыгъын.
Ачылгъан а чагъында
Сюе билген жашчыгъым!
Космосха дери чыгъып,
Хапарчыкъ да айталгъан!
Орамгъа дери чабып,
Ызына да къайталгъан!

СЕЙИР ТЮБЕШИУЛЕ

1983 жыл мен Москвада окъуй эдим. Биргеме – кыркъ адам. Тыш кыраллыла да бар. Хар бирибиз да бирер халкыны адамыбыз. Адабият институтдабыз. Биринчи дерсибиз. Ким кыайдан болганын айта, таныша келебиз. «Мен Кавказданма. Малкыарлыма, Нальчикден...» дегенимлей, алайдагыладан бирлери, жеринден секирип туруп, кесин манга атды. Тас болуп турган кыарындашын тапханча, кыучакылады. Сора, жыйылганлагы айланып, алай айтды: «Уруш жыллада ма мени жанымы была кыалдыргандыла! Была аллай халкыдыла!!!» – деди. Нальчикде тууганын, таулу ана жанын кыалай кыалдырганын айтды. «Мен аны юсюнден жазган да этгенме», – деди...

Экинчи кюн жазган китабын алып келди. Ма анда айтылганындан бир азы:

НАЛЬЧИКДЕ ЭКИ КЕРЕ ТУУГАНМА

«1941 жыл... Узакъдан кечюп келип, Нальчикде жашай-

быз. Атабыз – урушда... Аш да, суу да кыит заман. Биз а беш баш болабыз. Ууакыла. Мени кичим Валерачыкы кеп болмай тууганды. Анам, сютю кыуруп, кыагыанакыны жанын кыалай кыутхарыргыа билмей, амалсыз болуп турган чагы...

Башха орамда, бизден узакы болмай, бир малкыарлы тиширыу жашай эди. Бизни алай кыыйналып турганыбызны кечрюп, мияла орун бла эчки сют алып келди. Сора алай айтады: «Мен хар эрттен сайын босагыагыызгыа сют салып кыоя турурма...»

Анам ол малкыарлы тиширыуну хар заманда да жиляп эсгериую эди.

– Балам, – дей эди, – эсингде болсун: уруш заманда ачлыкыдан сизни жаныгыызны ма аллай адамла кыалдыргыадыла! Сен аны бир заманда да унутма!» (Владимир ДАГУРОВ. «Эсгериуле китабындан». Екатеринбург, 2007г.).

– Мен аны бир заманда да унутмайма. Унутурукы да туююлме! – деп, кыркы жылны жыйылып турган ыразылыгы бла: «Анам ючюн!» – деп, Владимир Дагуров деген жазыучу мени жангыдан кыучакылады.

БЕГИЯЛАНЫ Абдуллах

УЛЛУ ХОРЛАМНЫ

Геккиланы Айна

Мени аппамы атасы Таппасханланы Къасым, къыралыбызгъа немецли фашистле чапханда, ала бла урушха биринчилени санында атланып, 115-чи Кавдивизияны къауумунда къуллукъ этгенди.

Урушха дери ол устаз болуп ишленди. Аскер бѐлюмге аны бла биргесине сохталарындан бири – 14-жыл-

лыкъ Гочаланы Халил да тюшген эди. Аппабыз ол жашчыкъгъа бек сакъ болгъанды.

1942 жылда ала къуллукъ этген аскер къауумгъа Ростов шахарны тийресинде немецпилени алларын тыяргъа буйрукъ бериледи. Танкала бла келген жаугъа къажау бизни солдатлагъа жа-яулай сюелирге тюшгенди. Ол тийреде урушуу бек кюйсюз болгъанды.

Мартыновка элни тийресинде бардырылгъан къызыу сермешлени юсюнден эшитмеген болмаз. Ма Къасым аппа да анда болгъанды. Уруш бир кюн бла бошалып къалмагъанды. Аллай кюнлени биринде аны сохтасы Халил жаралы болады. Устазы аны, бир такъыйкъагъа да кесин къоймагъанлай, аркъасына кѐтюргенлей айланганды. Ол урушдан сау чыкъгъан тенглери ахыр кере аппаны ол тийреде кѐргендиле...

Биз а, туудукъла, аппаларыбыз бизни ючюн уруша жан бергенлерин бир заманда да унутмазгъа керекбиз. Бююнню чууакъ кюнню да ала саугъалагъандыла бизге.

Такова Салима.
4-чю класс. Нальчик ш.

Жашууланы Камилла.
4-чю класс, Нальчик ш.

Нѐгерланы Саида.
5-чи класс. Огъары Малкъар.

75-ЖЫЛЛЫГЪЫНА

Ахметланы Аслан

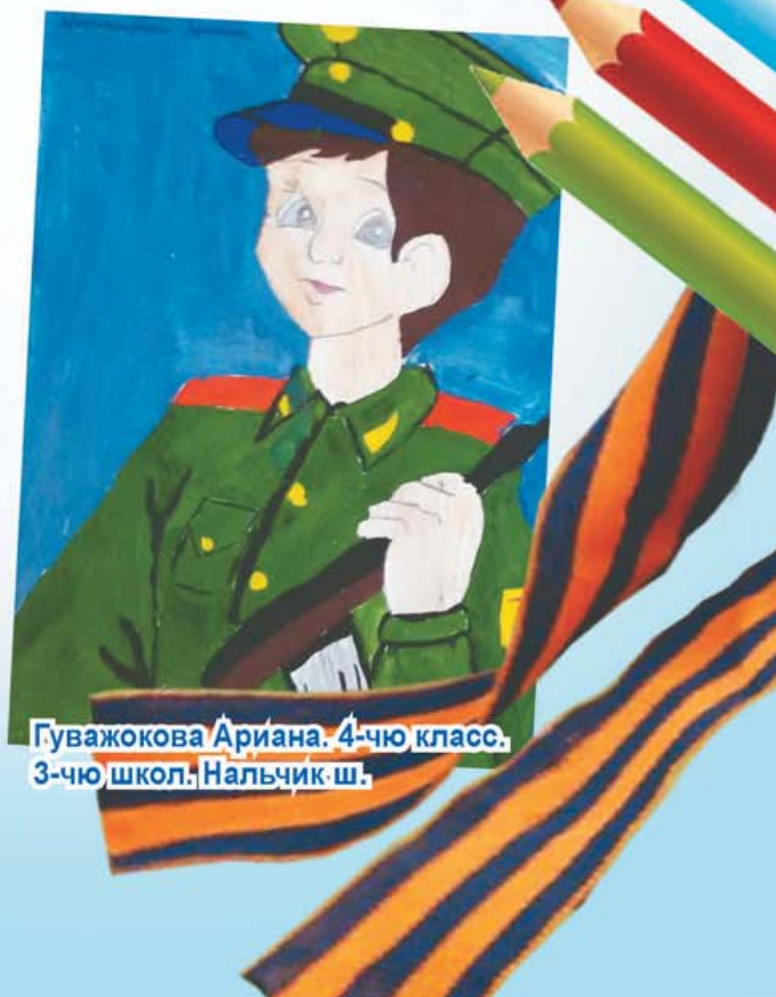

Къарындашчыкъла **Ахметланы Аслан** бла **Алий** Тырныаууз шахарны Отарланы Керимни атын жюрютген лицейинде биринчи класда окъуйдула. Аланы ана тилден устазлары Жанатайланы Жаухар айтханнга кёре, 9-чу майгъа классыны бары сабийлери да сурат ишлегендиле. Бу эки къарындашчыкъ да аланы санындадыла. Ёсюп уллу болсакъ, биз да аскерге

къуллукъ этерге барлыкъбыз дейдиле. Ары дери уа экиси да школда жаланда иги белгиле алыргъа сёз бергендиле.

Нёгерланы Самира. 7-чи класс.
Огъары Малкъар.

Гуважокова Ариана. 4-чю класс.
3-чю школ. Нальчик ш.

ТИРМЕНЧИ КЪАРТНЫ ТАУРУХУ

Шаркъ хапарладан

«Эл аузу – элек,
Анга ийнанган – халек!»

Нарт сёз

Туудугъу уа – ызындан,
Кюн да къоймай, къызыудан!

Ким кёргенди бъллай а!
Тоба, тоба!.. Оллайы...»

Бу сёзню эштир да къарт,
Эшекден тюшер да къарт,

Олтуртур, дей, жашчыкъны.
Барсала бир азчыкъны:

«– Кёрмейсиз муну, – деп халкъ,
Кюлкюге алып, уо, харх:

Тирменнгеми – къайры эсё да,
Эшекге минип кеси да,

Туудугъу да – ызындан,
Кюн да къоймай къызыудан,

Атланган эди бир къарт.
«– Кёрмейсиз муну, – деп халкъ, –

Ма сабийлеге саугъа:
Миндирип кесин таугъа,

– Эшекге жүклеп жашын...
Жаяугъа салып башын!

Ким кёргенди бъллай á!
Тóба, тóба!.. Оллайы...»

Сора къарт да эшекге
Къаланыр, дей!.. Эшикде

Хар кёрген да биягъы:
«– Уо, къарагъыз былагъа!..

Анса аз эди биринг
Жюкленсе да! Ёмюрю

Ким кёргенди бъллай á!
Тóба, тóба!.. Оллайы...»

Ол сёзню да эштгенде,
Тюшдюле, дей, эшеқден,

Ауурлукъларын алып.
Эшекни жолгъа салып,

Кеслери уа – ызындан...
Кюн да къоймай къызыудан!

«– Кёрмейсиз, – деп, – быланы
Биягъы халкъ, ууланьп:

Уа! Къара халларына:
Бир эшек – алларында,

Экиси уа – ызындан!..»
Кюн да къоймай къызыудан.

Къарт аны да эшитди.
– Хей, дунья! Шо аллайын

Деп айтырча, эшекни
Сыртымамы алайым!..

Ким эшитгенди аллай á!
Тóба, тóба!.. Алмай á!..»

Солдатны ахыр письмосу

Халкъыбызны туугъан жеринден кёчюргенлеринде, Зухурачыкъгъа жети жылдан атлагъан эди. Кеси да 1-чи классда окъуй эди. Ол заманда аны атасы Салих урушда болгъанды.

Къазахстан тюзледе, кёчгюнчюлюкню ауур азабын сынап, онюч жылдан сора Зухура да, анасы Забитхан да туугъан эллерине къайтдыла, бири ёсюп, ариу къыз болуп, экинчиси уа акъ кекелли болуп. Таш юйлерини башы кетип, къуру къабыргъалары сюелип тургъанларын ала кенгден окъуна кёрдюле. Экиси да ары ашыкъдыла. Бузулуп болгъанлыкъгъа, ол аланы юйюр уялары, тансыкъ болгъан от жагъалары эди. Ала ары киргенде, жашил сыртлы гургунла, ары-бери къачып, хуна тешиклеге ташайдыла. Бир къауумлары уа, жерлеринден да къозгъалмай, башларын да кётюрюп, сиз кимсиз?.. Талай жылдан бери былайгъа адам аягъы басмагъан эди дегенча, келгенлеге сейирсиниюлю къарадыла. Забитхан алагъа эсин бурмады. Босагъада сюелгенлей, юйню къуру къабыргъасына къарап къалды. Кюнню бетин булут тумалай баргъанча, аны бетине да мудахлыкъ жайылды.

– Анака, нек сагъайып къалдыңг? – деп сорду Зухура.

– Бизни кёчюргенлеринде, атангы сураты бу къабыргъада тагъылгъанлай къалгъан эди. Мен насыпсыз а анча жылны ичинде ол жеринде сунуп тургъанма, – деп ахтынды Забитхан. Ызы бла уа кёзлеринден жилямукъла акъдыла.

– Анака, биз юйюбюздебиз! Сен а къууанырны орунуна жилягъан этесе...

– Кёчюрген эрттенликлеринде, атангы суратын ала кетейим деп, экинчи къайтып юйге кире баргъанымлай, бир хурметсиз солдат, ушкогун кёкюрегиме тиреп, кирирге къоймагъан эди...

Анасы бла бирге Зухураны да жүреги такъыр болду. Кёчгюнчюлюкге дери ала Салихден жаланда эки письмо алгъан эдиле. Андан бери аты-чууу чыкъмай къалгъанды. Зухура атасыны сыфатын унутхан окъуна этгенди. Шёндю ол аны кёрсе, ким биледи, таныялмай къалыргъа окъуна болур эди. Алай Забитхан а аны сыфатын кёз аллында тутады, жүрегин-де жашатады. Алыкъа андан тюнгю-люп къалмагъанды, умутун юзмей жашайды...

Забитхан бла Зухура, ахлулары, эллилери да болушуп, бузулгъан юйлерин жангыртдыла да, ичине жыйылдыла. Бир кюн, аланы излеп, бир къабартылы киши келди. Анасы ишге кетип, юйде Зухура жангыз кеси эди.

– Сени атынг неди? – деп сорду келген къонакъ къызгъа.

– Зухура.

– Атангы аты уа?

– Салих.

– Сора мен жангылмай келгенме, – деп, къоюн хуржунундан ючмюйюш письмону чыгъарып, къызгъа узатды. – Бу къагъыт фронтдан сизни кёчюргенлеринден сора келген эди. Мен ол заманда районда почтада ишлеучю эдим. Андан бери бу письмону сакълап тургъанма, Аллах буюруп, бир заманда иеси табылыр деп.

Зухура, юч мюйюшлю письмону адресин окъуп, амалсызгъа къалды. Атасы урушдан анга жазгъан къагъыт!

– Ахшы къыз, мен кесими борчуму толтурдум, энди кете барайым, – деп, къонакъ олтургъан жеринден турду.

– Угъай, кетме. Мен бусагъат хычинле этип сыйлайым. Кёп турмай анам да келир... – деп, Зухура тынгысыз болду.

– Сау бол. Бек ашыгъыпма. Къайтыргъа керекме...

– Бир да болмаса да, айран иче бар.

– Айран ичерге уа боллукъду.

Зухура гоппан бла айран келтирип, къонагъына берди. Ол, аны ичип, гоппанны ызына къайтарды.

– Аллахха шукур, таулу берекет жерине къайтханды, – деп, къабартылы къонакъ къызгъа да ыспас этип кетди. Ол кетгенлей, Зухура письмону ачды.

«Жанымча суйген ариу къызчыгъым Зухурачыкъ, бу къагъытны санга жазама. Манга артда ийген письмогъузну тюбюнде сен окъуй билгенинги юсюнден жазгъан эдинг. Анга мен бек къууанганма. Энди сени атынг бла письмоланы терк-терк жаза турурма. Школда иги окъу, охо-

му? Мен юйге къайтыргъа эсли къызчыкъ болуп тур. Манга жарсымагъыз. Саума, эсенме! Бусагъатда Польшаны тийресиндеме. Аямай фашистле бла сермешебиз. Кёп жазып, башынги аурутмайым. 8-чи март байрам бла алгъышлайма анангы да, сени да... Жанчыгъым, бир зат болуп, къайтмай къалсам, сен ананга иги бола тур. Атынг Салих».

Зухураны кёз жашлары тегюлдюле. Атасыны къагъытын ёшюнюне къысып, кеси кесин тыялмай жиляды. Бу кезиуде анасы келди.

– Къызым, не болгъанды санга? Нек жиляйса?!

– Анакам... аначыгъым, ёмюрде сени жюрегинги къыйнамам. Сен бу дуняда бек ахшы адамса, бек огъурлу, бек ариу... – деп сытылды Зухура.

Анасы бла къызы, Салихни письмосун алларына салып, кёп жилядыла, кёп таралдыла. Ол къагъыт уллу урушда замансыз жутулгъан жигит солдатны ахыр письмосу эди.

... Алай ол кюн да юзюлмеди Забитханны умуту. Ол энтта да сакълайды Зухураны атасын, ёлгюнчю сакъларыкъды ол аны!

Къазахстанны чемпиону эм жетишимли тренер

Миллетибизни атын айтдыргъан жаш адамларын табып, ызы бла уа сизни ала бла шагъырей этген не заманда да хычыуунду. Бююнню жигитими юсюнден мен белгили жашыбыз Тюменланы Альбертни Къазахстанда ётген тюбешиую бла байламлы билгенме. Андан жиберген суратларындан биринде мен танымагъан биреу бар эди. Атын соргъанымда, ушакъ нёгерим предприниматель Тилланы Исмайыл: «Ол художестволу гимнастикадан Къазахстанны чемпиону болуп тургъан эм дагъыда кёп даражалы эришиулени призёру Жаболаны Жаннетди», – деди. Халкъыбызда спортну бу тюрлюсю бла кюрешген болмагъанын эсге ала, аны миллетибизге туура этерге суйгеними билдирдим.

Бююнлюкде не узакъда жашагъан адам бла да ушакъ бардыргъан къыйын жумуш туююлду. Алай бла, къысха заманны ичинде Жаннетге телефон бла сёлешип, аны бла тынгылы ушакъ этдим.

Бююнлюкде жыл саны жыйырмадан аз атлагъан таулу къыз Къазах-

станны жетишимли адамларындан бириди деп, таукел айталлыкъбыз. Алма-Ата шахарда Жаннетни спорт арасы бек кючлюге саналады. Кереклисича жалчытылынган спорт залда, анга болуша, энтта да беш тренер ишлейдиле. Ара ачылгъанлы жаланда жыл чакълы болады, алай ары жюрюген сабийлени саны уа 100-ден атлагъанды.

Жаннет кеси спортну бу тюрлюсю бла кюрешип 6 жылында башлагъанды.

– Къарындашым баскетболгъа жюрюую эди. Сора мени да аны бла бирге, заманымы бошуна оздурмаз ючюн эм саулугъума да хайыры болур ючюн, художестволу гимнастикагъа береди. Тренерим Амина Масалимова эди. ЦСКА-ны базасында жарау этип тургъанма. Сора, жыл да озгунчу, биринчи эришиулериме къатышып, «алтын» алама, – деп эсгередиди гимнастка.

Ызы бла 11 жылында Жаннет Юг Кореяда ётген кезиую эришиуледен 5 майдал (1 «алтын» 3 «кюмюш» эм 1 «доммакъ») бла къайхан эди. Аллай жетишимни таулу къызчыкъдан тренерлери окъуна сакъламай эдиле.

Онтёрт жылында уа ол Къазахстанны абсолютный чемпионкасы болады. Многоборьеде эм энчи хар упражненияда да ол биринчиликни кишиге да бермегенди. Дагъыда бир жылдан анга Къазахстанны атындан Азияны чемпионатына къатышыргъа тюшеди. Анда да ол призёрланы къауумуна киреди.

– Бек сюе эдим Дунияны чемпионатына кыатышыргъа. Алай къадар болмады,- дейди ол.

Онжети жылындан бери Жаннет тренерлик этип келеди. Аны кесини энчи залы барды. Жууукъ кезиуде ол экинчисин да ачар муратлыды.

– Не заманда да муратым эди шён-дюгюлю излемлеге келишген спорт ара ачып, анда сабийчиклени юретирге. Бир жыл алгъа ол толгъанды. Аны бла байламлы келир айда уллу спорт байрам къураргъа деп турабыз. Тренерлик, директорлукъ да этип туруу бир аз къыйыныракъды. Болсада, ишими суюгеним себепли, заманымы асламын залда ётдюреме, – дейди Жаннет.

Хар тренер да сохталарыны жетишимлери ючюн ишлейди да, аллай такъыйкъалада аны жүреги да насыпдан толады.

– Ата-анала 6–8-жыллыкъчыкъланы, ышанып, башха шахарлагъа жибердиле. Ол манга бек магъаналыды. Жетишимле болдуруугъа да аны себеби уллуду, – дейди тренер къыз.

Ата-бабаларыны жерлеринде да Жаннет бир ненча кере болгъанды.

– Тауларыбызны кёргенимде, бир сейир сезим бийлеген эди жүрегим. Жууукъ-ахлу бла танышыу да бек хычыуун эди. Анам Геккиладанды. Атам Жаболаны Хусейни жашы Эдуардды. Эки тукъум да гитче туююлдюле Кавказда. Аны себепли тугъан жерибизде болургъа бек суюючюме. Къазахстанда да таулагъа къаршы жашагъаныбыз анданды, – дегенди ушагъыбызны ахырында Жаннет.

ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат

Таймаскўулланы
Солтан

СОЛТАНЧЫКЪНЫ МУРАТЫ

Солтанны бек уллу мураты – доктор болургъады.

Ол Шалушкада жашайды, 4-чю классны окъуучусуду. Тенглери арасында таулу жашчыкъ айырмалыды. Спорт бла кюрешеди, адабиятха да сейри уллуду, робото-

тотехникада да жетишимлери бардыла.

Алай бек уллу суймеклиги уа аны медицинагъады. Башха сабийле тюрлю-тюрлю оюнла бла ойнай эселе, Солтан докторлукъ бла байламлыланы сайлайды. Телефон приложенияладан да ол бу темалыланы бегирек жаратып кюрешеди. Ол оюнлада «саусузланы» багъаргъа болады. Аны себепли бош заманында жашчыкъ алагъа аслам эс беледи. Бир-бирде уа, оюннга бёлюннген заманы бошалып, ол андагъы саусузлагъа багъаргъа жетишалмай къалса, «Скорыйде» шофёр болуп ишлерикме деп да тохтайды.

Дерслерине да Солтанчыкъ бир заманда уллу кёллю болмайды. Нек дегенде, билими болмагъан чынтты врач да болалмазлыгъын ол 9 жылында толу ангылайды. Школда да жаланда «бешлеге» окъуйду. Дерследен а математиканы бла инглиз тилни бегирек сюеди. Тюрлю-тюрлю республикалы олимпиадалада да алчылыкъны ол биреуге да ычхындырмайды.

Аны спортда да жетишимлери аз туююдюле. Сёз ючюн, ол Ростов шахарда кикбоксингден «Шолоховская весна» деген турнирден кюмюш майдал бла къайытханды.

КЪАРАЧАЙ- МАЛКЪАРНЫ КЪЫЗЫМА

Локияланы Айсана

Мен, Локияланы Айсана, Къабарты-Малкъар республиканы эм ариу тау эллеринден биринде – Лашкутада жашайма. Мени юйюрюм – атам Локияланы Мустафир, анам Бегеуланы Асият, къарындашчыгъым Ислам эм эгешчигим Сабинады.

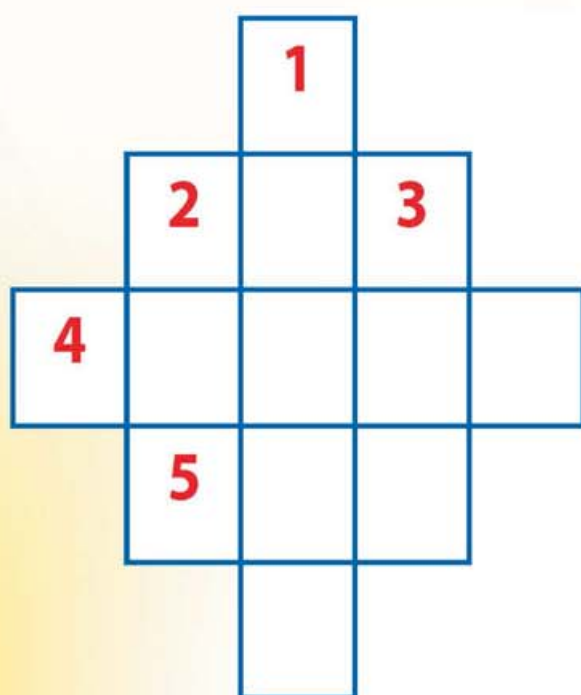
Мени анам Къарачайны эм эрттегили эллеринден биринде Хурзукда туугъанды. Биз жай каникуллада анабызны туугъан элине Хурзукга, аннябызгъа къонакъгъа барыучубуз. Анда анняны эгечлери бизге «малкъарлычыкъла» келгендиле деп, ариу айтып, кёп саугъала да бериучюдюле. Мен а алагъа: «Угъай, биз малкъарлычыкъла угъай, къарачай-малкъарлычыкълабыз!» – деучюме, нек дегенде, атамы эгечи бизни хар заманда да алай юйретеди.

Хурзукда бизге къарачай хычинле этип сыйлайдыла, сора мени анама малкъар хычинле эт деп тилеучюдюле. Къарачай хычинле бла малкъар хычинле бир бирге ушамайдыла, аланы татыулары да башхады. Мен уллу болсам, къарачай хычинлени да, малкъар хычинлени да этерге юйренирикме. Нек дегенде, мен къарачай-малкъар къызма! Къарачай-малкъар тилде ариу сёлеширге да сюеме.

СЁЗБЕР

ЁРЕСИНЕ:

1. Бек татлы тенгнге алай айтырла.
2. Айтымны толтур: «Былайда тура эди да, о сагъатха къайры ... болду бу!»
3. Къаймакъны чайкъай кетсенг, ол чыгъар.

ЭНИНЕ:

2. Патчахны бёркю.
4. Бичен къалау.
5. Айтымны толтур: «Ма челек, ийнекни ...»

Ежесмесляный
литературно-художественный
журнал для детей

«НИОР» («Свет») № 5–2020 г.

Выходит
с января 1982 года

На балкарском языке

Учредитель:
Государственное
казённое учреждение
Кабардино-Балкарской
Республики «КБР–Медиа»

И.о. главного редактора
А. А. САБАНЧИЕВА

Редколлегия:

Л. АХАЕВА
А. БЕГШЕВ
М. БЕШПАЕВ
Т. БИТТИРОВА
Ж. ГУЗЕЕВ
А. МИШАЕВА
М. ОЛЬМЕЗОВ

Оформление
И. АККИЗОВОЙ
Компьютерный набор и вёрстка
А. МИШНЕВОЙ

Журнал зарегистрирован
Управлением Федеральной
службы по надзору в сфере связи,
информационных технологий

и массовых коммуникаций по
Кабардино-Балкарской Республике
Рег. ПИ № ТУ07-00124 от
11.01.2018 г.

Сдано в набор 20.04.2020 г.
Подписано в печать 12.05.2020 г.
Выход в свет 29.05.2020 г.
Формат 60x90 1/8
Бумага мелованная
Гарнитура литературная
Уч.-изд. л. 2,7
Тираж 1390 экз.
Заказ № 960
Индекс П5895

Стоимость одного номера
по подписке через ФГУП
«Почта Россия» – 15,19 руб.;
за 6 месяцев – 91,14 руб.

Адрес редакции: 360017.
г. Нальчик, пр. Ленина, 5.
Тел.: 42-37-27; 42-14-19.
aripa.sabanchieva@mail.ru

Адрес издателя: 360017
г. Нальчик, пр. Ленина, 5.
ГКУ «КБР–Медиа».
Дом печати.

Отпечатано в ООО «Издательство
«Южный регион», 357600,
Ставропольский край,
г. Ессентуки, ул. Никольская, 5а

Отпечатано в полном
соответствии с качеством
предоставленного электронного
оригинал-макета.

Суратны бизге Ахкёбекланы Бэла жибергенди, 4 класс, Къашхатау.

2020 жылны экинчи жарымында да «НЮРНЮ» алып туругъа суйгенле, почтагъа барып, жазылыргъа боллукъсуз. Жарым жылгъа багъасы - 100 сом жетмеген бирди. Школда окъугъан сабийи болгъаннга, 1-чи, 10-чу класслада болса да, «НЮР» бек керекди. Анда басмаланган затланы сиз бир башха жерде табаллыкъ туююлсюз. Ала сизни балаларыгъызгъа бек болушурукъдула: тилни, адепни-къылыкъны билирге, тынгылы адам болуп ёсерге. Ол тукъум затла сизге багъалы эселе, журналгъа жазылыгъыз.

Сорлугъу болгъан бу телефон бла сёлешигиз:
8-928-077-70-67.